

естественного процесса липолиза. CO₂ участвует в гидролизе липидов в жировой ткани за счёт активизации цАМФ, которая в свою очередь стимулирует липазу. Эффект действия CO₂ связанный с гиперкапнией (эффект Вериги-Бора) стимулирует процесс оксигенации, что оказывает влияние на окислительно-липолитические процессы. CO₂ диффузно распределяется в подкожной клетчатке вызывая активацию кровообращения и способствует оксигенации подкожно-жировой клетчатки, что устраняет застой лимфы в тканях и улучшает выведение токсинов. Благодаря физиологичному механизму действия карбокситерапия с каждым днем становится все популярнее для лечения заболеваний различных систем и органов организма. Смесь CO₂ с кислородом используют при угнетении дыхательного центра наркотическими препаратами, при асфиксии у новорожденных вызванной обвитием пуповины, а также для профилактики ателектаза легких и пневмонии. Карбокситерапия используется при венозной и лимфатической недостаточности, при функциональных вазоневрозах благодаря вазодилатации и неоваскулялизации. Карбокситерапия применяется при заболеваниях нервной системы (невритах, невралгии, вертеброгенных болевых синдромах, полинейропатиях и постгерпетической невралгии); в ортопедии (коррекции сосудистых и трофических нарушений, болевых синдромов в суставах); в косметологии (коррекция морщин, рубцов, пигментации, расширенных пор); в дерматологии (кожные заболевания: нейродермит, акне; склеродермия, псориаз, экзема, рубцы и ожоги); в хирургии (для обеззараживания операционного поля); в ангиологии (микроангиопатии); при заболеваниях сердечно-сосудистой системы (ишемическая болезнь сердца, порок сердца, артериальная гипертензия, нейроциркуляторная дистония, тромбозы, атеросклероз); нефрологии, проктологии, гинекологии.

ОСОБЛИВОСТІ ТОКСИЧНОЇ ДІЇ НІТРОБЕНЗОЛУ ПРИ СПОЛУЧЕННІ ЗІ ЗНИЖЕНОЮ ТЕМПЕРАТУРОЮ

Колотілов О.В., Бачинський Р.О., ХНМУ, кафедра біохімії

Експериментальне визначення особливостей реагування організму на вплив хімічних сполук, які мають значне промислове та соціальне значення, а саме нітробензолу [НБ] (при професійному і непрофесійному контакті) в умовах сполученої дії зі зниженою температурою, потребує вивчення, а розроблення заходів профілактики такого несприятливого впливу є важливим завданням фахівців у галузі медицини праці.

Мета дослідження. Визначити особливості токсичної дії НБ при сполученні зі зниженою температурою.

Матеріали і методи дослідження. Дослідження проводили в умовах експерименту на лабораторних тваринах після проходження ними 14-денного карантину. Тварини утримувались у загальноприйнятих умовах віварію з вільним доступом до питної води. Тварини були розбиті на 4 групи по 6 тварин у групі. Тварини 1-ї групи піддавалися сполученій дії НБ та зниженої температури повітря $4\pm 2^{\circ}\text{C}$. Тварини 2-ї групи піддавалися ізольованій дії тільки зниженої температури $4\pm 2^{\circ}\text{C}$, тобто були контролем по відношенню до тварин 1-ї групи. Тварини 3-ї групи піддавалися дії НБ при температурі повітря $25\pm 2^{\circ}\text{C}$ (нормальна температура навколишнього середовища). Тварини 4-ї групи служили контролем при температурі повітря

25±2°C. Здійснювали 30-ти кратне введення НБ в шлунок у дозі 1/10 ЛД₅₀ (70 мг/кг) і експозицією тварин в двох різних термічних режимах по 4 години в день 5 разів на тиждень. НБ вводили у шлунок у вигляді 1% розчину на соняшниковій олії за допомогою спеціального зонду. Тваринам контрольної групи у еквівалентній дозі вводили соняшкову олію. У токсикологічному експерименті вивчали комплекс гематологічних показників. Досліджувалися: рівень Нбзаг. і НбО₂, вміст патологічних дериватів гемоглобіну – MetHb і SfHb за допомогою ціанідного спектрофотометричного методу. Як інтегральні показники були обрані динаміка приросту маси тіла піддослідних тварин порівняно з контрольними, коефіцієнти маси внутрішніх органів.

Результати дослідження. При дослідженні змін гематологічних та інтегральних показників щурів в динаміці токсикологічного експерименту в двох різних термічних режимах виявлено, що в умовах сполученої дії зі зниженою температурою НБ призводив до більш виражених зрушень гематологічних та інтегральних показників: більш значне зниження Нбзаг. і НбО₂ до 96,20±3,23 г/л і 89,38±3,61 г/л відповідно, (p<0,05); падіння числа еритроцитів до 89±0,31·10¹²/л, (p<0,05); метгемоглобінемія до 6,38±0,86%, (p<0,05); сульфгемоглобінемія – 2,80±0,24%, (p<0,05); підвищення кількості тілець Гейнца до 66,00±4,62 %, (p<0,05); ретикулоцитоз – 79,20±4,07⁰/₀₀, (p<0,05); зменшення вагових коефіцієнтів внутрішніх органів.

Висновки. Результати вивчення особливостей токсикодинаміки НБ в сполученні зі зниженою температурою в токсикологічному експерименті свідчать про розвиток в організмі експериментальних тварин патогномонічних для дії НБ зрушень.

ДИНАМИКА КОСТНОМОЗГОВОГО КРОВЕТВОРЕННЯ ПРИ ХРОНИЧЕСКОМ ИММУННОМ ВОСПАЛЕНИИ

Сушецкая Д.А., Затолока Д.В., ¹Шевченко В.А.

ХНМУ, кафедра патологической физиологии им. Д.Е. Альперна

¹ХНУ им. Каразина, кафедра общей и клинической патологии

Воспаление в эволюционном отношении защитно-приспособительная реакция в форме патологии. Хроническое воспаление характеризуется утратой биологической целесообразности реакции. Вместе с тем механизмы хронического воспаления изучены недостаточно. Основной практический интерес представляет иммунное хроническое воспаление, так как очень часто развитие хронического воспаления связано с персистенцией в организме антигена.

Цель исследования: особенности костномозгового кроветворения при иммунном воспалении.

Материал и методы: в работе используются патофизиологические, гематологические и статистические методы исследования.

Динамика общего количества кариоцитов при хроническом иммунном воспалении имеет фазный характер. Уменьшение клеточного состава в костном мозге в начальные сроки воспаления, по-видимому, связано в целом с перераспределительной реакцией- выходом кариоцитов из костного мозга в кровь, направленное на восстановление циркулирующих лейкоцитов в периферической крови в связи с их маргинацией и эмиграцией в очаг. Это связано